

NESELSKÉ VRSTVY VE VENKOVSKÝCH SPOLEČNOSTECH POZDŇĚ STŘEDOVĚKÉ STŘEDOVÝCHODNÍ EVROPY

Markus Cerman

Odborné literatuře zabývající se neselskými vrstvami venkovské společnosti s malým či žádným pozemkovým majetkem stále ještě dominuje generalizující obraz relativní převahy středních a velkých selských hospodářských jednotek ve venkovské společnosti pozdně středověké středovýchodní Evropy. Sociální diferenciacce a velký význam neselských vrstev v některých regionech nejsou dostatečně zhodnoceny. V předloženém článku jsou neselské sociální vrstvy s malým či žádným pozemkovým majetkem podrobeny třístupňové analýze: autor nejprve věnuje pozornost jejich rozšíření, aby pak následně prezentoval mnohotvárnost neselských sociálních skupin s ohledem na jejich právní postavení, hospodářskou situaci a pozemkový majetek. V poslední části se zabývá problémem, který je v odborné literatuře stále znovu diskutován, a totiž odlišením neselských a selských domácností od sebe a dále pak hospodářskými a sociálními vztahy mezi oběma skupinami. Za přínos studie lze označit zpochybnění hypotézy o výrazné převaze domácností s rolnickým pozemkovým majetkem a zdůraznění faktu, že i pro poměry pozdně středověké východní Evropy je třeba volit regionálně a lokálně diferencovaný pohled.